

Horton

Horton är en färgglad och rolig film som även fångar upp de stora existentiella frågorna. En film om gott och ont, om faror och hinder men framför allt handlar det om att stå fast vid sitt ord och hjälpa de minsta och svaga i samhället.

Rekommenderad från åk 1

EN FILMHANDLEDNING AV
JULIA GRANATH

Handling

Elefanten Horton lever ett fridfullt liv med sina vänner i djungeln Nol. En dag upptäcker han en hel liten värld i ett dammkorn på en klöverblomma. Han får kontakt med borgmästaren i staden inne i kornet. Staden heter Vem och visar sig vara ett helt fungerande samhälle, så litet att det får plats i ett dammkorn. Horton lyckas övertyga borgmästaren om att det finns en värld utanför staden Vem och att hans lilla värld kan vara i fara. Horton lovar borgmästaren att göra allt han kan för att sätta Vem-världen i säkerhet och en elefant är trofast till 100 procent. Han

utser en grotta uppe på ett berg till den perfekta trygga platsen för Vem.

Hortons vänner i djungeln tycker att han är lite tokig med sin klöverblomma och sin övertygelse om att han kan prata med någon inne i dammkornet. Hortons bästa vän Morton varnar honom för att prata om de små människorna inne i dammkornet eftersom många kan tycka att han är konstig. Någon som retar sig ordentligt på Hortons "påhitt" är kängurun. Hon tycker att Horton sätter griller i huvudet på barnen i djungeln. När de andra barnen börjar leka att de hittat klöver med dammkorn på tillåter inte kängurun sin lille son att umgås med de andra barnen. Kängurun gillar inte att barnen har alltför fria fantasier för sig. Kängurun övertalar djungelns gangster Vlad att hjälpa henne med att sätta stopp för Hortons vandring mot en säker plats för dammkornet. Hon övertygar även ett gäng apor, de så kallade "värstingarna", att stoppa Horton. Bästa kompisen Morton springer i förväg för att varna Horton men Horton tas tillfånga och Kängurun och Noldjungelns invånare bestämmer sig för att koka dammkornet och sätta stopp för dumheterna.

I Vem-staden försöker borgmästaren få gehör för att deras värld kan vara i fara, men blir inte tagen på allvar

av ordföranden i stadsrådet. Folket vill hellre fira stadens 100-års jubileum än att oroa sig för jordens undergång. Borgmästaren frågar Vem-stadens professor Leroy om hur det skulle vara ifall deras värld var ett dammkorn som balanserades runt av en stor elefant. Hon svarar att i så fall skulle deras värld vara i stor fara och att det bland annat skulle förklara de jordskalv som nyligen inträffat. När staden en morgon är täckt med snö knackar professor Leroy på dörren hemma hos borgmästaren och berättar att hon tror på honom. Borgmästaren försöker också övertyga sin fru men hon verkar mest tro att han blivit tokig. Uppe i stadens observatorium har hans son Jojo byggt en stor orkester som kan sättas igång för att spräcka bubblan kring deras värld. På så sätt kan Vem-världen göra sig hörd. När alla i Vem-staden hjälps åt och ropar "Vi är här" och spelar på alla möjliga instrument de kan hitta, spräcks bubblan till slut och deras rop på uppmärksamhet tränger ut från dammkornet.

Det är känguruns lille son som först hör ljudet och hjälper Horton att bevisa att det verkligen finns en värld därinne. Dammkornet räddas till allas glädje förutom känguruns. Men Horton förlåter henne och allting slutar gott. I Vem-staden blir borgmästaren och hans son allas hjältar.

Filmens förlaga

Horton är en populär barnbok skriven av Dr Seuss. I engelskspråkiga länder hör han till de allra mest lästa barnboks författarna. Än så länge finns det inte så många Dr Seuss-böcker översatta till svenska. Alla böcker är skrivna på rim och har fantasifulla karaktärer. Berättarrösten i filmen pratar på rim.

- Varför rimmade man? Vad för typ av text brukar vara på rim?

Genre och stil

En films genre betyder ungefär vilken typ av film det är. Det finns olika genrer; skräck, drama, komedi, action, thriller mm. Vi märker vilken genre filmen har när vi ser dess bildspråk, färger och form. Ibland kan man till och med upptäcka filmens genre redan innan filmen börjar genom att titta på filmaffischen. Genom att fundera på vad man ser och hur bilderna ser ut kan man ringa in vilken stil och genre filmen har. Ingenting är där av en slump!

- Titta på Hortons filmaffisch och diskutera bilden, färgerna och texten man har valt att presentera. Vad säger detta om filmens genre? Diskutera även hur bilderna i filmen såg ut, musiken och hur rösterna lät? Vilken genre tillhör *Horton*? Är den en blandning av olika genrer?
- Vad har vi hamnat i för miljö? Känner vi till denna miljö? Är vi i Sverige eller Afrika? På 80-talet eller nutid? Ge förslag på platser på vårt jordklot där *Horton* kan utspela sig?

Filmens budskap

När vi berättar historier för varandra vill vi alltid förmedla något. Vi kanske vill förändra någons inställning till något, få någon att göra saker på ett speciellt sätt eller bara upplysa någon. Varje historia har ett syfte som förmedlas genom dess innehåll. För att titta närmare på en films innehåll är det bra att förstå hur den är uppbyggd och vad de som har gjort filmen tänkt att förmedla till tittarna. Att prata om en film man sett tillsammans med sin klass kan ge många nya infallsvinklar till filmens innehåll. Vi har alla olika erfarenheter från livet och bär på olika upplevelser. Detta kan bero på hur gamla vi är, hur vana vi är att se på film eller vad vi har för intressen.

- Vad handlar *Horton* om? Att stå fast vid vad man tror på, att vi inte är ensamma i universum eller att människor är lika mycket värda hur stora och små de än är. Låt eleverna formulera en mening som ringar in filmens budskap och skriv upp detta på tavlan. Inga förslag är fel eller dåliga med tanke på att vi alla "ser" olika saker.

Karaktärer

Beroende på vem man är identifierar man sig med olika karaktärer i filmer man ser. I filmer brukar det finnas en huvudkaraktär, en motståndare (kan vara en person eller företeelse) och en så kallad "hjälpare". En huvudkaraktär är den i filmen som förändras mest och den vi åskådare hejar på. För att det ska bli en intressant film behöver huvudkaraktären ha en motståndare eller ett problem. Ofta har huvudkaraktären någon eller något som hjälper honom eller henne att vinna över motståndaren. I *Horton* skulle många tycka att Horton är huvudkaraktär, Kängurun motståndaren och Morton (bästa kompis) hjälpare. Någon annan kanske tycker att borgmästaren är huvudkaraktär, ordföranden motståndaren och Horton hjälpare. Prova att sätta in de olika figurerna i Horton i dessa olika karaktärer. Kanske är dammkornet huvudkaraktär?

- I filmen finns både goda och onda karaktärer. Hur ser de ut? Färg, form, kroppsspråk, språk?

- Uppgift: rita en snäll och en elak figur och fundera under tiden på vad som ger din figur dess egenskaper i form och färg.

Dramaturgi är en films uppbyggnad, det vill säga konflikten eller konflikterna och dess vändpunkter. Som en bra låt är uppbyggd med vers och refräng är också filmer och historier uppbyggda efter en viss form. Man brukar prata om vändpunkter i film. Första vändpunkten är när handlingen tar sin början och publiken förstår vad filmen egentligen ska handla om. Mittpunkten som också kallas "point of no return" är där vår huvudkaraktär måste följa vad hon eller han påbörjat och egentligen där konflikten är som störst. Sista vändpunkten kan kallas upplösningen. Här ser vi en lösning till det problem/den konflikt som filmen behandlar.

- Vilka konflikter finns i filmen? Finns det en huvudkonflikt och vilket är det i så fall? Var finns vändpunkterna?

Anslaget

Anslaget till en film är det första som händer i en film. Det brukar vara fram till och med att intromusiken eller förtexterna är slut. I anslaget anges tonen och formen för berättelsen och det är här vi ges en introduktion av vilken film vi ska få se och vad den innehåller.

I anslaget till *Horton* ser vi korn som virvlar omkring. En stor taggig boll rullar snabbare och snabbare mot en blomma med ett dammkorn på. Dammkornet hoppar av och flyger iväg förbi Horton som hör ett pip. Han försöker få fatt i dammkornet men måste ta sig igenom flera hinder på vägen.

- Titta på anslaget igen tillsammans i klassrummet och gör en kort analys. Stämmer handlingen i anslaget överens med resten av filmen? Vilka karaktärer finns där? Vem är huvudkaraktär, motståndare och hjälpare?

Vilka är vi och andra filosofiska frågor

Filosofi är läran om de stora frågorna. Här diskuteras frågor som Vad är verklighet? Vad är kunskap? osv. Fundera över om vår värld vore ett dammkorn för någon annan, eller om det finns världar som vi inte trodde fanns runt om kring oss.

- Uppgift: Hitta på en fantasivärld. Vilka bor där? Hur ser invånarna ut? Vilka bestämmer i världen?

Kängurun säger att "det man inte ser, hör eller känner, det finns inte". Horton säger istället att "det omöjliga är visst möjligt, det handlar bara om att tänka utanför ramarna". Om man aldrig gått utanför ramarna till det som finns och som vi kan förstå hade vi kanske aldrig upptäckt att jorden är rund och snurrar runt solen. Längre trodde man att stjärnorna satt fast på "himlafästet" och att jorden var platt som en pannkaka och att om man gick tillräckligt länge kunde man trilla av kanten. Vad tror ni? Finns det fortfarande saker att upptäcka?

Animationen

Genom att animera är det möjligt att få figurer att se ut lite som man vill. Invånarna i Vem-staden är ludna och har fantasifula former. Horton kan vika olika mössor med sina öron. Detta hade varit svårt att göra med en vanlig elefant.

- Är det fler saker i filmen som var roliga och som skulle vara omöjliga att göra i verkligheten?

- Att förlåta någon och bli vänner igen är något fint och starkt. Det är dessutom ett vanligt tema i många kända och omtyckta historier. Horton förlåter kängurun även om hon har gjort en massa dumma saker mot honom. Varför gör han det? Diskutera hur det fungerar i era klasser när någon varit dum och vill be om förlåtelse.

- Varför har kängurun problem med Hortons "påhitt"? Vad var det som får kängurun att vilja förstöra för Horton? Kan det okända upplevas som farligt för de som inte vill förstå?

Horton står upp för samhällets utsatta grupper genom att skydda Vem-världen och den lilla människan. Hortons motto är: En person är en person, oavsett format. Varför är det inte självklart att alla individer har lika värde? Vad skiljer oss från någon annan? Hur kan man hjälpa någon som är utsatt och inte har samma förutsättningar i samhället?

- Att ha ett motto kan vara bra. Vad är ett motto? Har du något motto?

Att stå fast vid det man tror på. När boken om Horton publicerades 1954 gav den många barn en bild av att vilken röst som helst, hur liten den än är, kan ändra världen och göra något bra.

- Hur kan du göra världen bättre. Tänk både litet och smått.

- Är vuxna bra på att lyssna på barn och barns önskan?

Se mer

Om du vill kolla på fler av Dr Seuss historier och äventyr kan du gå in på www.seussville.com för spel och annat kul.

Produktionsuppgifter

USA 2008

Originaltitel: **Dr Seuss' Horton Hears a Who!**

Producent: **Bob Gordon & Bruce Anderson**

Manus: **Ken Daurio & Cinco Paul**

Regi: **Jimmy Hayward & Steve Martino**

Musik: **John Powell**

Art director: **Thomas Cardone**

Svenska röster

Horton - **Robert Gustavsson**

Kängurun - **Sissela Kyle**

Borgmästaren - **Dick Eriksson**

Vlad - **Jan Åström**

Tekniska uppgifter

Längd: **87 minuter**

Format: **Vidfilm 1,85:1**

Ljud: **Dolby digital**

Censur: **Barntillåten**

Svensk premiär: **14 mars 2008**

Distribution

20th Century Fox, Box 604, 169 26 Solna, tel, 08-566 261 00, fax 08-566 261, 49 www.foxfilm.se

Redaktion

Andreas Hoffsten, Barn & Ungdom, Svenska Filminstitutet, maj 2008